

می‌شود به خط قرمزها هم پرداخت ولی مخاطب را آزار نداد
دانش آقیاشاوی، عضو هیات انتخاب بخش داستانی ویکمن جشنواره فیلم کوتاه تهران: ما در همین دوره از جشنواره آثاری داشتیم که وارد حیطه خط قرمز شده بودند، اما به سلامت از آن بیرون آمدند، فیلم‌هایی که به‌خوبی داستان خود را تعریف می‌کردند اما باعث آزار مخاطب نمی‌شدند. / ایرنا

جوک‌های اینستاگرامی فیلم می‌شوند

فاطمه کودرزی، بازیگر: در سینما سطح سلیقه مردم آنقدر پایین آمده که به تماشای یک‌سری کارهای کمدی می‌نشینند که حتی اسمشان هم جذاب نیست. ما هم به‌عنوان اهالی سینما مقصریم که یک‌سری جوک‌های اینستاگرامی به‌صورت فیلم درمی‌آیند و توسط هنرمندانی که برخی از آنها برای مردم محبوند ساخته می‌شود،/ ایرنا

کوتاه‌تر از گزارش

شکست دیوانه‌وار

لیدی گاگا و خواکین فینیکس

«جوکر: جنون مشترک» پایین‌ترین نمره فیلم‌های کمیک بوکی تاریخ سینما را گرفت

«جوکر: جنون مشترک» با بازی خواکین فینیکس و لیدی گاگا ساخته تاد فیلیپس، برخلاف قسمت قبلی این فیلم که استقبالی فراتر از انتظار از آن شد، اصلاً نتوانسته نظر منتقدان و تماشاگران را جلب کند.

«جوکر: جنون مشترک»، ۲ سال بعد از قسمت اول اتفاق می‌افتد که از ترف فلک با همان جوکر (با بازی خواکین فینیکس) در تیمارستان آکرهام بستری است و برای طی کردن روند بهبود خود در تلاش‌های درمان با موسیقی شرکت می‌کند. خیلی زود رابطه‌ای عاشقانه میان آرتور و روان‌پزشک موسیقی‌اوی، هارلین کوئینزل (با بازی لیدی گاگا)، شکل می‌گیرد که به مرور شکلی عجیب پیدا می‌کند و تبدیل به جنونی دونفره می‌شود. در همین حال، برخی از شورشیان حامی آرتور تلاش دارند که او را از زندان فراری دهند. اگر مسائل اجرایی و فنی فیلم که نقطه قوت آن است، مثل طراحی صحنه و لباس، موسیقی، فیلمبرداری و حتی اجرای بازیگران اصلی را کنار بگذاریم، مشکل اصلی «جوکر: جنون مشترک» در روایت و شخصیت‌پردازی آن است. در مورد فیلم اول «جوکر» هم این نظر وجود داشت که ستایش بی‌حد و حصری از آن شده و فیلم در نهایت خط داستانی‌ای به‌ارت برده از «سلطان کمدی» مارتین اسکورسیزی دارد و ما به‌های غلیظ روانشناختی که اتفاقا به جای آنکه ریشه‌های شکل‌گیری شخصیت مخوف جوکر را توضیح دهد، از آن به دیوانه‌ای تقلیل داده که از طرف سایرین مورد بی‌مهری و بی‌توجهی قرار گرفته است. در فیلم جدید «جوکر»، مشکلات، شخصیت‌پردازی و ریتمی که هرگز نوازن در دست خود را پیدا نمی‌کند، باعث شده که تماشاگر با فیلمی ملال‌آور مواجه شود و حتی تماشاگران جوان و بی‌تجربه به ناآشنا با تاریخ سینما که فیلم قبلی «جوکر» را نمونه‌ای از فیلم آثار شیشتی (حداقل از نظر مضمونی) می‌دانستند، از فیلم جدید ناامید شوند.

وبسایت «سینماسکوپ» (CinemaScore) که ۲۵ سال است در کار امتیازدهی به فیلم‌ها و دره‌بندی آنها براساس نظرات تماشاگران است، به «جوکر: جنون مشترک» نمره بد D را داده که بدترین نمره‌ای است که تا به حال یک فیلم کمیک بوکی از این وبسایت گرفته است.

سریال

«تانک خورها» به تلویزیون رسیدند

اولین قسمت سریال «تانک خورها» از دیروز ۱۵مهر به شبکه سه سیما بخش شد. تانک‌خورها سریالی درباره جنگ ایران و عراق است که به مناسبت هفته دفاع مقدس بخش می‌شود. سریال دیگر هم با نام «هشت‌با» درباره جوانی قاجاری است که به‌تازگی دریافت‌ه پدرش یک ثروت افسانه‌ای دارد.

تانک‌خورها

تانک‌خورها ساخته پرویز شیخ‌طادی است و تهیه‌کنندگی آن هم بر عهده ایرج محمدی بوده است. این سریال درباره افراد گمنام جنگ است و به مناسبت هفته دفاع مقدس بخش می‌شود. سریال دیگر هم با نام «هشت‌با» درباره جوانی قاجاری است که به‌تازگی دریافت‌ه پدرش یک ثروت افسانه‌ای دارد.

آیا ماجرای تانک‌خورها واقعی است؟
در بعضی رسانه‌ها تانک‌خورها ماجرای گردان ۷۷ خراسان عنوان شده، اما محمدی این را رد کرده و گفته این سریال به درباره شخصیت خاصی است و نه گردان و گروه‌های ویژه‌ای. پرویز شیخ‌طادی هم گفت‌وگویی با ایسنا گفته کار متعلق به شخصیت‌های گمنام کشور است که نامی نیستند، درجه ندارند، عناوین خاصی ندارند، مدیر نیستند و بیشترین مکانیک و تعمیرکار و راننده و افسار کاملاً متوسط کشور هستند و قرار است آنها روایت شوند.

یکی دیگر از بخش‌هایی این بود که تانک‌خورها یک سریال طنز است، اما این سریال فقط ر که‌های طنز دارد و در بستری غیر کمدی روایت می‌شود. پرویز شیخ‌طادی پیش از این پیشتر در حوزه سینما کار کرده و فیلم‌های سینما سرخ، روایت سه گانه و امپراتور جنم از جمله ساخته‌های سینمایی او هستند، اما به‌تازگی با ۲ سریالی بانوی سردار و آتش در نیستان سریال‌سازی برای تلویزیون را هم تجربه کرده و تانک‌خورها سومین سریال او برای تلویزیون است.

مردی که فیلم‌هایش لاله‌زار را بند می‌آورد

امید نجوان از مستند «ساموئل خاچیکیان، یک گفت‌وگو» که در گروه هنرو تجربه در حال اکران است می‌گوید

ساموئل خاچیکیان در پشت صحنه چهارم خرداد ۱۳۳۳

گفت‌وگو

شقایق عرفی‌نژاد
روزنامه‌نگار

«تایستان سال ۱۳۷۷ زنده‌یاد ساموئل خاچیکیان از مهم‌ترین کارگردان‌های نسل اول سینمای ایران در گفت‌وگویی با ماهنامه سینمایی فیلم شرکت کرد. بهانه این دیدار، گردآوری مجموعه مطالبی درباره شیوه‌های مختلف کارگردانی در سینمای ایران بود. گفت‌وگویی که همان سال در کتاب سال سینمای ایران منتشر شد و تنها فرزند او، ادوین خاچیکیان نیز در بخش‌هایی از آن حضور داشت. این فیلم تلاش برای مصورسازی، از طریق تنها فایل صوتی به‌جا مانده از آن گفت‌وگو است.»

اینها توضیح ورودی مستند «ساموئل خاچیکیان، یک گفت‌وگو» است که پرتره‌ای از کارگردانی است که بیشتر از بازیگران آن زمان شهرت داشت و تصویر ساز ارحام عجیب و غریب در برابر سالن‌های نمایش دهنده فیلمش، باورنکردنی است.

این فیلم سساخته امید نجوان است که آن را با استفاده از مصاحبه‌ای که با او در سال ۱۷۷ انجام داده، کار کرده است. نجوان روزنامه‌نگاری را با نوشتن نقد و گزارش برای مجله «فرهنگ و سینما» شروع و از سال ۷۸ هم در کنار همکاری با مجله «فیلم» با مجموعه «نقش و دست» مستندسازی را تجربه کرده است.

«دل‌واره»، «امپراتور و ما» و «مسیر سبز» از دیگر مستندهای او به‌شمار می‌آیند. او در این گفت‌وگو از ساخت «ساموئل خاچیکیان، یک گفت‌وگو» و نقش مهم این کارگردان در تاریخ سینمای ایران گفته است.

از ایده ساخت این فیلم بعد از گذشت سال‌ها از مصاحبه قبلی بگویند. چطور ایده بازسازی با مصور کردن یک مصاحبه صوتی که سال‌ها پیش انجام شده، شکل گرفت؟

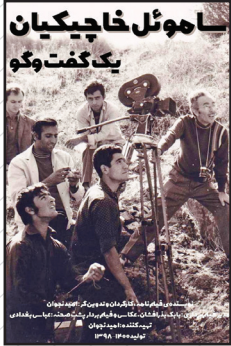
ایده اولیه مربوط به سال ۹۸ است. البته بعد از نمایش‌های موفق فیلم در بخش مسابقه جشنواره سینما حقیقت (در سال ۱۴۰۰) براساس بازخوردهایی که گرفتم مصمم شدم تغییراتی در نحوه تدوین و روایت فیلم بدم؛ به همین دلیل آن را دوباره تدوین کردم و بخش‌هایی هم دوباره فیلمبرداری و به فیلم اضافه شد؛ ضمن اینکه چون هم‌زمان داشتم روی یک کتاب تک‌نگاری درباره ساموئل خاچیکیان کار می‌کردم، همکاری مدیریت فیلمخانه ملی ایران تعدادی از فیلم‌های خاچیکیان را که نسخه ویدئویی از آنها وجود ندارد و فقط نسخه‌های پوزیشن آنها موجود است، دوباره دیدم. علاوه بر این، یکی دو تا از فیلم‌های زنده‌یاد خاچیکیان در یکی از جشنواره‌های ایتالیا ترمیم شده بود که دوباره این فیلم‌ها را دیدم و بخش‌هایی را که از چشم‌جمانده بود به فیلم اضافه کردم. در واقع نسخه‌ای که الان اکران شده با نسخه‌ای که در جشنواره سینماحقیقت اکران شد، تفاوت‌های زیادی دارد؛ ضمن اینکه ۳ دقیقه هم به آن اضافه شده که شامل بخش‌هایی از حضور پراکنده و حاشیه‌های آقای خاچیکیان در فیلم‌های خودش است؛ تصویرهایی که کمتر کسی آنها را دیده است. ایده ساخت این فیلم در واقع حاصل سال‌ها فکر کردن به این مسئله بود که چرا درباره شخصیت‌های سینمایی مستندی ساخته نمی‌شود.

از طرف دیگر سال‌ها طرح‌های من در مراکز دولتی مستندسازی تصویب نمی‌شد و از این نظر دل‌آزرده بودم؛ مثل هر فیلمساز دیگری دلم می‌خواست کار کنم، ولی طرح‌هایم رد می‌شد. تا اینکه خیلی اتفاقی مستند هیچکاک-ترفور را دیدم که از روی مصاحبه طولانی فرانسوا تروفو با آلفرد هیچکاک شکل گرفته است. وقتی این فیلم را دیدم یاد مصاحبه خودم با خاچیکیان افتادم که به‌عنوان آلفرد هیچکاک ایران شناخته می‌شد و می‌شود؛ گویی اینجا هم باز تماشایی بین او و هیچکاک به‌وجود آمده بود! این مرا به فکر انداخت که نوار مصاحبه را پیدا کنم.

پس کاملاً بستسبه به مواد اولیه و متریالی که داشتید، پیش رفتید؟

هم این موضوع بود و هم اینکه به‌خاطر گفت‌وگویی که بعدتر به کار اضافه شدند، فیلم تغییرات متعددی کرد. امکان داشت خیلی‌ها بپرسند چرا این فیلمساز را انتخاب کردی و نه شخص دیگری را. پس من اول مجبور بودم جایگاه معتبر و تاریخی ساموئل خاچیکیان را توضیح بدم. برای همین از دوست و همکار عزیزم آقای هوشنگ گلگمانی دعوت کردم که تحلیلش را درباره کارم و آثار خاچیکیان ارائه کند. از آنفرز دستیاران خاچیکیان هم دعوت کردم که در فیلم حضور داشته باشند؛ یعنی زنده‌یاد حسن شریفی و استاد نظام‌الدین کبابی که به‌عنوان صابردار در سینما شناخته می‌شود، ولی در آفیلیم از ساخته‌های خاچیکیان به‌عنوان دستیار او حضور داشته است. اینها می‌توانستند روایت‌های دست‌اولی به فیلم اضافه کنند. وقتی این ۳ گفت‌وگو را گرفتم به‌نظرم رسید از آقای مسعود کیمیایی هم دعوت کنم که درباره او صحبت کند؛ چون در فیلم «خدا حافظ رفیق» دستیار زنده‌یاد خاچیکیان بوده است. هر کدام از این گفت‌وگوها که به فیلم اضافه می‌شد، نحوه تدوین و استفاده از مواد آرشیبویی و شکل و شمایل فیلم تغییر می‌کرد.

به یکی از مشکلات ساخت این فیلم اشاره کردید؛ یعنی نوار کاستی که ماده اولیه فیلم تانک بود و حالا دیگر دستگاه

پخش آن را نداشتید. در این زمینه دیگر چه مشکلاتی وجود داشت؟

مهم‌ترین مشکلی که در ساخت این نوع فیلم‌ها وجود دارد، مسائل مالی است؛ چون حتی برای تحقیق و پژوهش هم نیاز دارید زمان بگذارید و به مراکز مختلفی مراجعه کنید. همین کار روزها وقت شمارا می‌گیرد و باید در ترافیک تهران به مراکز مختلف مراجعه کنید. من هزینه رفت‌وآمد به اضافه خورد و خوراک را باید از جیب خودم می‌دادم؛ چون اصلاً سرمایه‌گذاری وجود نداشت. در این فاصله مدیر یکی از مراکز دولتی مستندسازی به‌من پیشنهاد داد که نامه در خواست بنویسم تا مؤسسه تحت مدیریت ایشان بتواند از من حمایت مالی کوچکی داشته باشد، اما در کمال تعجب بعد از ۳ ماه همان دوستی که این پیشنهاد را داده بود، به‌همی نامه من نوشت که این فیلم در اولویت حمایت این مرکز نیست! بنابراین باید تأکید کنم این فیلم بدون فیلمساز بسیار تکنیکی‌ای بوده، اما در ایجاد محتوایی که حرفی برای گفتن داشته باشد، به‌همان اندازه موفق نیست.

به تعبیر ایشان اگر خاچیکیان به ادبیات غنی تری تسلط داشت می‌شد او را یک فیلمساز جهانی دانست.

نکته اینجاست که در بیشتر فیلم‌های این فیلمساز به‌نظر می‌رسد قبل از اینکه او به داستان و نحوه روایت آن فکر کند، به فکر ساخت یک لحظه خاصی بوده و شاید بتوان گفت حاد‌ه‌های داستان و فیلمنامه را حول محور آن می‌چیده است. یک جوهر جزخوانی تکنیکی؛ شاید با فیلمسازان هم‌دوره خود، خیلی از فیلم‌هایی که او می‌ساخت، از نظر تکنیکی قابل مقایسه با فیلم‌هایی که همان سال‌ها تولید می‌شدند نیست. این نکته را حتی از اسامی فیلم‌های او هم می‌توان دریافت.

حتی در فیلم‌هایی از او که به فیلمفارس نزدیک‌تر هستند هم باز همین است.

بله، ولی خودش همیشه اعتراف کرده که نباید به سمت ساخت این دست فیلم‌ها می‌رفته است؛ یعنی قوی‌ترین و مهم‌ترین فیلم‌های کارنامه‌اش آنهایی هستند که در زمینه پلیسی و جنایی ساخته شده‌اند. وقتی در یک نگاه کلی کارنامه او را می‌بینید، ملودرام‌هایی که ساخته به قدرت فیلم‌های جنایی‌اش نیست؛ در حالی که خاچیکیان همچنان با فیلم‌های جنایی‌اش شناخته می‌شود و شاید بهتر بود تا پایان در همان ژانر می‌ماند و فیلم می‌ساخت.

از اکران در گروه هنر و تجربه بگویند.
به‌نظرم گروه هنر و تجربه بیشتر از اینکه جایی برای درآمدزایی از طریق نمایش فیلم‌ها باشد، یک حرکت فرهنگی است؛ البته این نخستین تجربه همکاری من در این گروه نمایش در سینماهاست و شاید زمانی نظر دیگری داشته باشم.

فیلم درباره آقای خاچیکیان مطرح شده، استفاده خلاقانه و دراماتیک از نور است که بعد از او در کمتر فیلمی دیده شده است.

این به‌همان نکته‌ای برمی‌گردد که زنده‌یاد خاچیکیان در همین گفت‌وگو به آن اشاره کرده است؛ یعنی فیلمسازی با عشق... عشق... و عشق؛ چیزی که در دهه‌های

شنبه ۱۷ مهر ۱۴۰۳ - شماره ۹۲۲۳

صفحه‌ار: بهروزقلی‌پور

عدد خیر

آل پاچینو: کرونا دیدگاهم را به جهان تغییر داد

آل پاچینو فاش کرد که در طول کرونا تجربه نزدیک به مرگی را پشت سر گذاشته است. وی به‌تازگی درباره این تجربه صحبت کرده است. این بازیگر پیش از انتشار کتاب خاطراتش که با عنوان «سانی پسر» منتشر می‌شود، با نیویورک تایمز صحبت کرد و در این میان درباره تجربه نزدیک به مرگ خود بر اثر ویروس کرونا هم گفته است. او اشاره داشت که به کرونا مبتلا شده بود و حال خوبی نداشت. بعد تب کرد و آب بدنش کم شد. پاچینو اعتراف کرد که باز کردن چشمش و دیدن همه چیزهایی که در اطراف او وجود داشت تکان‌دهنده بود و او شنید که آنها گفتند بر گشت، حالا اینجاست. وقتی از این بازیگر برنده اسکار پرسیده‌شد که آیا تجربه‌اش «موج‌های متناهی‌یکی» هم داشت، گفت نور سفید یا چیز دیگری ندیده و افزود هیچ چیزی نبود. همان طور که هملت می‌گوید، «بودن یا نبودن». ستاره «پدرخوانده» گفت: کشور کشف‌نشده‌ای که از زادگاهش هیچ مسافری بر نمی‌گردد و دیگر نیستی. توفته‌ای. هرگز در زندگی‌ام به آن فکر نکرده بودم. این بازیگر ۸۲ساله عنوان کرد که با افزایش سن دیدگاهش به مرگ تغییر کرده و از بچه‌دار شدن و دانستن اینکه حجم عظیمی از کار هست که افراد پس از مرگش به آن بپردازند تسلی می‌یابد.

جشنواره

پر دیس ملت

میزبان جشنواره فیلم کوتاه

پر دیس سینمایی ملت به‌عنوان خانه چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران ۲۷ مهر تا ۲۸ آبان ۱۴۰۳ میزبان هنرمندان، مخاطبان، دانشجویان و همه اهالی سینمای کوتاه خواهد بود.

دوره چهل و یکم جشنواره شامل ۲ بخش اصلی مسابقه سینمایی ملی و سینمای بین‌الملل و بخش‌های جنبی متعددی از جمله «شست‌های تخصصی (۴-۲۰)»، «کتاب» و «سینما»، «استعداد نو»، «نخستین جشنواره عکس تهران»، بخش ویژه فلسطین، مرور آثار، بزرگداشت و نکوداشت، نمایشگاه کتاب. و خواهد بود.

چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران با تأکید بر توسعه فیلمسازی با رویکرد بومی‌گرایی در ژانر و با شعار «جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران، پذیرای جهان خیلان انگیز تو» به دبیرسی مهدی آذرپندار برگزار خواهد شد.

عدد خیر

بربال پروانه‌ها

سی‌وششمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان از ۱۴مهرماه کار خود را در اصفهان آغاز کرده و این جشنواره با نمایش ۱۳ فیلم بلند داستانی تا ۱۹مهرماه به دبیرسی مجید زین‌العابدین ادامه دارد.

با توجه به فعالیت مدارس، بیشتر مخاطبان این دوره از جشنواره دانش‌آموزان هستند که در سال‌ها به تماشای فیلم می‌نشینند. در این دوره از جشنواره علاوه بر نمایش فیلم در بخش‌های مختلف و داوری آن توسط هنرمندان، کارگاه‌های آموزشی نیز برگزار می‌شود. این جشنواره ۱۳مهرماه در سالن گلستان شهدای اصفهان برگزار شد. ششتم‌های پرسش و پاسخ بعد از فیلم‌های به نمایش درآمده نیز با حضور سازندگان فیلم برگزار می‌شود.